

RP 89/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om personregister för arbetarskyddet

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det sådana ändringar i lagen om personregister för arbetarskyddet att en statlig arbetsgivare inte längre ska meddela uppgifter om sina anställda inom arbetarskyddet och andra anställda som anges i lagen till Statskontoret för registrering, utan att uppgifterna i fortsättningen ska meddelas till Arbetarskyddscentralen, som social- och hälsovårdsministe-

riet i egenskap av registeransvarig har gett i uppdrag att föra registret.

Dessutom föreslås det till lagen bli fogat en hänvisning till lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet och en bestämmelse om att arbetarskyddsmyndigheterna utövar tillsyn över efterlevnaden av lagen.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

MOTIVERING

1 Nuläge

I lagen om personregister för arbetarskyddet (1039/2001, nedan *registerlagen*) föreskrivs det om arbetsgivarens skyldighet att meddela de uppgifter som anges i lagen för registrering i personregistret för arbetarskyddet (nedan *registret*). Enligt 2 § i registerlagen ska arbetsgivaren meddela uppgifter om sig själv och om arbetsplatsen och branschen för registrering. Vidare ska arbetsgivaren meddela samarbetsformerna för arbetarskyddet samt uppgifter om hur företagshälsovården har ordnats och uppgifter om den som producerar tjänsterna inom företagshälsovården, med kontaktoppgifter. I fråga om anställda inom arbetarskyddet och medlemmar i arbetarskyddsorganen ska namn, födelsedatum, modersmål, adress, deltagande i arbetarskyddsutbildning, medlemskap i fackförbund samt övriga uppgifter om personens ställning och arbetarskyddsverksamhet meddelas. Den registrerade har rätt att förbjuda att uppgifter om medlemskap i fackförbund meddelas till registret.

Dessutom får arbetsgivaren när det gäller anställda i huvudsyssla inom arbetarskyddet och inom företagshälsovården meddela samma uppgifter för registrering som de uppgifter som meddelas i fråga om anställda inom arbetarskyddet och medlemmar i arbetarskyddsorganen.

Uppgifterna ska enligt 2 § i registerlagen skriftligen meddelas den registeransvarige, som registrerar uppgifterna, valperiodsvis och även annars när uppgifterna förändras. Enligt 1 § är social- och hälsovårdsministeriet (nedan *ministeriet*) registeransvarig. Ministeriet har med stöd av 1 § 2 mom. gett Arbetarskyddscentralen i uppdrag att föra registret. Ett avtal i frågan ingicks mellan ministeriet och Arbetarskyddscentralen i november 2002.

I praktiken lämnas registeranmälan på så sätt att anmälan, som finns på det allmänna datanätet, fylls i och sänds till Arbetarskyddscentralen per post eller som bilaga till ett e-postmeddelande eller genom att man loggar in i Arbetarskyddscentralens person-

register för arbetarskyddet, där det går att göra registeranmälan och uppdateringar av den.

Enligt 2 § 4 mom. i registerlagen ska uppgifterna lämnas till Statskontoret om arbetsgivaren är ett ministerium, ett statligt ämbetsverk eller affärsverk eller en statlig inrättning. I praktiken har bestämmelsen tolkats så att Statskontoret utöver att det har tagit emot uppgifter också har förvaltat registeruppgifterna (statens personregister för arbetarskyddet TSOR) i fråga om statligt anställda inom arbetarskyddet. Denna praxis ändrades den 23 september 2013 så att också uppgifter om anställda inom arbetarskyddet vid statliga organisationer ska meddelas till och registreras i Arbetarskyddscentralens register.

Den registeransvariga Arbetarskyddscentralen är en organisation som upprätthålls av dess understödsförening Työturvallisuuskeskuksen kannatusyhdistys ry och som förmedlar sådana uppgifter och sådant kunnande som behövs för att utveckla arbetsförhållandena. Med tanke på avsikten med registret, vilken enligt 1 § i registerlagen är att förmedla arbetarskyddsinformation och arbetarskyddsmaterial samt information som hänförs till anordnandet av arbetarskyddsutbildning och att främja tillsynen över och kontrollen av arbetarskyddet på arbetsplatserna, är det naturligt att Arbetarskyddscentralen förvaltar personregistret för arbetarskyddet. Arbetarskyddscentralen är en på föreningsbasis grundad organisation som förvaltas av arbetsmarknadsorganisationerna, och dess utgifter täcks huvudsakligen med olycksfallsförsäkringspremier från arbetarskyddsfonden enligt lagen om arbetarskyddsfonden (407/1979). Fondens uppgift är att bevilja medel för arbetarskyddsforskning, arbetarskyddsutbildning och insamlande av kunskaper om arbetarskydd samt för information om arbetarskyddet. Arbetarskyddscentralen har på ett naturligt sätt kunnat förvalta registeruppgifterna om de arbetsgivares (den privata sektorn och den kommunala sidan) anställda inom arbetarskyddet som har varit med om att göra inbetalningar till arbetarskyddsfon-

den genom den arbetarskyddsavgift som tas ut i samband med olycksfallsförsäkringspremien.

När registreringen av de statligt anställda inom arbetarskyddet överfördes på Arbetarskyddscentralen, kom man vid Statskontoret och Arbetarskyddscentralen överens om att Statskontoret ska betala Arbetarskyddscentralen ersättning för dess kostnader för registreringen av statligt anställda inom arbetarskyddet. Kostnaderna täcks via statsbudgetens moment 28.60.10, som Statskontoret administrerar. Under det momentet har de arbetarskyddsavgifter budgeterats som Statskontoret tar ut av statens ämbetsverk i enlighet med 2 a § i lagen om statskontoret (305/1991). Syftet med anslaget är att förbättra förutsättningarna för säkerhet i arbetet på statliga arbetsplatser och att stödja de statsanställdas välbefinnande i arbetet genom finansiellt stöd till information, forskning och utvecklingsprojekt som gäller ämnesområdet.

I 4 mom. i registerlagens 3 §, som gäller utlämnande av uppgifter, hänvisas det till den registrerades rätt enligt personuppgiftslagen (523/1999) att förbjuda att uppgifter som gäller honom eller henne själv lämnas ut för direktmarknadsföring. I 3 § 2 mom. i registerlagen föreskrivs det bl.a. om de användningsändamål för vilka registeruppgifter får lämnas ut. Uppgifter får lämnas ut för förmedlande av arbetarskyddsinformation och arbetarskyddsmaterial samt för anordnande av arbetarskyddsutbildning. Utlämnande av uppgifter för direktmarknadsföring nämns inte i momentet. Enligt lagens nuvarande formulering finns det inget hinder för att uppgifter lämnas ut för direktmarknadsföring även om direktmarknadsföringen inte nämns uttryckligen i momentet. Inom beslutsfattande som gäller utlämnande av uppgifter för direktmarknadsföring har det dock i viss mån varit oklart om uppgifter får lämnas ut för direktmarknadsföring eller inte. Därför är det motiverat att precisera formuleringen i lagen på så sätt att direktmarknadsföring som är förenlig med registrets användningsändamål nämns i det föreslagna 3 § 3 mom., som i den gällande lagen av tekniska orsaker är 2 mom. i den svenska och 3 mom. i den finska paragraf-texten.

Enligt registerlagen är arbetsgivarna skyldiga att meddela de uppgifter som anges i la-

gen för registrering. Det finns dock ingen bestämmelse med stöd av vilken man kan övervaka att denna skyldighet fullgörs. En registrering främjar arbetarskyddet åtminstone indirekt, så det vore önskvärt att det övervakas att registreringsskyldigheten faktiskt iaktas. Dessutom föreslås det en bestämmelse om att arbetarskyddsmyndigheterna ska utöva tillsyn över efterlevnaden av lagen. Deras verksamhet leds på det nationella planet av social- och hälsovårdsministeriet. På det lokala planet svarar arbetarskyddsmyndigheterna inom ansvarsområdet för arbetarskyddet vid fem regionförvaltningsverk för tillsynen över lagen.

Bestämmelser om arbetarskyddsmyndigheternas befogenheter och metoder för tillsynen finns i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006).

2 Föreslagna ändringar

Det föreslås en sådan ändring av registerlagen att den bestämmelse i 2 § 4 mom. stryks som säger att Statskontoret ska ta emot uppgifter för arbetarskyddsregistret från ministerier och statliga ämbetsverk, inrättningar och affärsverk. I det momentet stryks också skyldigheten för Statskontoret att svara för distributionen av behövliga blanketter.

I det föreslagna 3 mom. i registerlagens 3 §, som gäller utlämnande av uppgifter, nämns direktmarknadsföring som ett användningsändamål. Härmed blir tillämpningen av lagen klarare till denna del.

Lagen föreslås dessutom få en hänvisning till lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet samt en ny 5 a § om tillsyn över efterlevnaden av lagen.

3 Propositionens konsekvenser

Förslaget gör registreringen av anställda inom arbetarskyddet klarare eftersom alla arbetsgivare i fortsättningen ska lämna uppgifter för registret på samma ställe.

Med bestämmelsen om tillsyn över efterlevnaden av lagen strävar man efter att i registret få med de anställda inom arbetarskyddet som eventuellt inte har anmälts till registret.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet. Vid beredningen har centrala arbetsmarknadsorganisationer, Statskontoret, Arbetarskyddscentralen och dataombudsmannen hörts. Förslaget har behandlats i delegationen för beredning av arbetarskyddsbestämmelser.

5 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslag***Lag****om ändring av lagen om personregister för arbetarskyddet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om personregister för arbetarskyddet (1039/2001) 2, 3 och 5 §
samt
fogas till lagen en ny 5 a § som följer:

2 §

Källor och faktainnehåll

En arbetsgivare ska skriftligen meddela den registeransvarige som registrerar uppgifterna följande uppgifter valperiodsvis och även annars när uppgifterna förändras:

- 1) uppgifter om arbetsgivaren,
- 2) uppgifter om arbetsplatsen och branschen,
- 3) samarbetsformerna för arbetarskyddet,
- 4) uppgifter om hur företagshälsovården har ordnats,
- 5) uppgifter om den som producerar tjänsterna inom företagshälsovården samt kontaktuppgifter,
- 6) arbetarskyddschefens, arbetarskyddsfullmäktiges och vice fullmäktiges samt, om det på arbetsplatsen har utsetts en arbetarskyddskommission eller ett motsvarande organ, medlemmarnas och arbetarskyddsombudens namn, födelsedatum, modersmål, adress, deltagande i arbetarskyddsutbildning, medlemskap i fackförbund samt övriga uppgifter om ställning och arbetarskyddsverksamhet.

Dessutom får arbetsgivaren när det gäller anställda i huvudsyssla inom arbetarskyddet samt inom företagshälsovården meddela

namn, födelsedatum, modersmål, adress, deltagande i arbetarskyddsutbildning, medlemskap i fackförbund samt övriga uppgifter om ställning och arbetarskyddsverksamhet.

Den registrerade har rätt att förbjuda att uppgifter om medlemskap i fackförbund meddelas till registret.

Den registeransvarige eller, med den registeransvariges bemyndigande, Arbetarskyddscentralen svarar för att tjänsten för meddelande av uppgifter är tillgänglig samt för förvaltningen av denna tjänst.

Genom förordning av ministeriet utfärdas närmare bestämmelser om registrering av de uppgifter som avses i 1 mom. och om hur de ska lämnas till registret.

3 §

Utlämnande av uppgifter

Utöver vad som föreskrivs om offentlighet i myndigheternas verksamhet kan den registeransvarige lämna ut uppgifter som anges i 2 § till Arbetarskyddscentralen för förmedlande av arbetarskyddsinformation och arbetarskyddsmaterial samt för anordnande av arbetarskyddsutbildning.

Arbetskyddscentralen får använda uppgifter som anges i 2 § i sin egen verksamhet för ovannämnda ändamål.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. får den registeransvarige eller, med den registeransvariges bemyndigande, Arbetskyddscentralen i enlighet med det föreskrivna användningsändamålet lämna ut registeruppgifter till arbetskyddsmyndigheterna och för beslutsfattande som gäller arbetskyddet även till andra myndigheter när dessa anhåller om uppgifter. Uppgifter får lämnas ut i den utsträckning som de inverkar på det ärende som behandlas. Vidare kan den registeransvarige eller, med den registeransvariges bemyndigande, Arbetskyddscentralen för direktmarknadsföring som är förenlig med registrets användningsändamål, för förmedlande av arbetskyddsinformation och arbetskyddsmaterial samt för anordnande av arbetskyddsutbildning lämna ut registeruppgifter till organisationer, föreningar och andra som ordnar arbetskyddsutbildning.

Om en uppgift om en persons medlemskap i ett fackförbund har antecknats i registret, får uppgiften eller en annan uppgift som har fåtts ur registret med stöd av den lämnas ut bara till det berörda fackförbundet för planering och anordnande av arbetskyddsutbildning, om inte personen i fråga har gett skriftligt samtycke till att uppgiften lämnas ut för ett annat ändamål.

Bestämmelser om den registrerades rätt att förbjuda att uppgifter som gäller honom eller henne själv lämnas ut för direktmarknadsföring finns i personuppgiftslagen (523/1999).

Arbetskyddscentralen har rätt att ta ut en avgift för de uppgifter som den lämnar ut. Ministeriet kan utfärda närmare bestämmelser om uttaget av avgiften.

5 §

Andra tillämpliga författningar

Bestämmelser om personregister finns utöver i denna lag, i personuppgiftslagen och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Bestämmelser om elektronisk kommunikation finns i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003).

5 a §

Tillsyn över efterlevnaden av lagen

Arbetskyddsmyndigheten utövar tillsyn över efterlevnaden av denna lag i enlighet med lagen om tillsynen över arbetskyddet och om arbetskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 12 juni 2014

Statsminister

JYRKI KATAINEN

Social- och hälsovårdsminister *Paula Risikko*

Lag

om ändring av lagen om personregister för arbetarskyddet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om personregister för arbetarskyddet (1039/2001) 2, 3 och 5 §
samt
fogas till lagen en ny 5 a § som följer:

Gällande lydelse

2 §

Källor och faktainnehåll

En arbetsgivare skall till den registeransvarige som registrerar uppgifterna skriftligen meddela följande uppgifter valperiodsvis och även annars när uppgifterna förändras:

- 1) uppgifter om arbetsgivaren,
- 2) uppgifter om arbetsplatsen och branschen,
- 3) samarbetsformerna för arbetarskyddet,
- 4) uppgifter om hur företagshälsovården har ordnats,
- 5) uppgifter om vem som producerar tjänsterna inom företagshälsovården och deras kontaktuppgifter,
- 6) arbetarskyddschefens, arbetarskyddsfullmäktiges och vice fullmäktiges samt, om det på arbetsplatsen har utsetts en arbetarskyddskommission eller ett motsvarande organ, medlemmarnas och arbetarskyddsombudens namn, födelsedatum, modersmål, adress, deltagande i arbetarskyddsutbildning, medlemskap i fackförbund samt övriga uppgifter om ställning och arbetarskyddsverksamhet.

Dessutom får arbetsgivaren när det gäller anställda i huvudsyssla inom arbetarskyddet samt inom företagshälsovården meddela namn, födelsedatum, modersmål, adress,

Föreslagen lydelse

2 §

Källor och faktainnehåll

En arbetsgivare ska skriftligen meddela den registeransvarige som registrerar uppgifterna följande uppgifter valperiodsvis och även annars när uppgifterna förändras:

- 1) uppgifter om arbetsgivaren,
- 2) uppgifter om arbetsplatsen och branschen,
- 3) samarbetsformerna för arbetarskyddet,
- 4) uppgifter om hur företagshälsovården har ordnats,
- 5) uppgifter om den som producerar tjänsterna inom företagshälsovården samt kontaktuppgifter,
- 6) arbetarskyddschefens, arbetarskyddsfullmäktiges och vice fullmäktiges samt, om det på arbetsplatsen har utsetts en arbetarskyddskommission eller ett motsvarande organ, medlemmarnas och arbetarskyddsombudens namn, födelsedatum, modersmål, adress, deltagande i arbetarskyddsutbildning, medlemskap i fackförbund samt övriga uppgifter om ställning och arbetarskyddsverksamhet.

Dessutom får arbetsgivaren när det gäller anställda i huvudsyssla inom arbetarskyddet samt inom företagshälsovården meddela namn, födelsedatum, modersmål, adress,

deltagande i arbetarskyddsutbildning, medlemskap i fackförbund samt övriga uppgifter om ställning och arbetarskyddsverksamhet.

Den registrerade har rätt att förbjuda att uppgifter om medlemskap i fackförbund meddelas till registret.

Om arbetsgivaren är ett ministerium, ett statligt ämbetsverk eller affärsverk eller en statlig inrättning, lämnas uppgifterna till Statskontoret. Den registeransvarige eller med den registeransvariges bemyndigande Arbetarskyddscentralen och Statskontoret svarar för distributionen av behövliga blanketter.

Genom förordning av ministeriet utfärdas närmare bestämmelser om registrering av de uppgifter som avses i 1 mom. och hur de skall lämnas till registret.

3 §

Utlämnande av uppgifter

Utöver vad som föreskrivs om offentlighet i myndigheternas verksamhet, kan den registeransvarige lämna ut uppgifter som anges i 2 § till Arbetarskyddscentralen för förmedlande av arbetarskyddsinformation och arbetarskyddsmaterial samt för anordnande av arbetarskyddsutbildning. Arbetarskyddscentralen får använda uppgifter som anges i 2 § i sin egen verksamhet för ovan nämnda ändamål.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. får den registeransvarige eller Arbetarskyddscentralen med den registeransvariges bemyndigande i enlighet med det föreskrivna användningsändamålet lämna ut registeruppgifter till arbetarskyddsmyndigheterna och för beslutsfattande som gäller arbetarskyddet även till andra myndigheter när dessa anholder om uppgifter. Uppgifter får lämnas ut i den utsträckning som de inverkar på det ärende som behandlas. Vidare kan den registeransvarige eller Arbetarskyddscentralen med den registeransvariges bemyndigande för förmedlande av arbetarskyddsinformation och arbetarskyddsmaterial samt för anordnande av arbetarskyddsutbildning lämna ut registeruppgifter till organisationer, föreningar och andra instanser som ordnar arbetarskyddsutbildning.

deltagande i arbetarskyddsutbildning, medlemskap i fackförbund samt övriga uppgifter om ställning och arbetarskyddsverksamhet.

Den registrerade har rätt att förbjuda att uppgifter om medlemskap i fackförbund meddelas till registret.

Den registeransvarige eller, med den registeransvariges bemyndigande, Arbetarskyddscentralen svarar för att tjänsten för meddelande av uppgifter är tillgänglig samt för förvaltningen av denna tjänst.

Genom förordning av ministeriet utfärdas närmare bestämmelser om registrering av de uppgifter som avses i 1 mom. och om hur de ska lämnas till registret.

3 §

Utlämnande av uppgifter

Utöver vad som föreskrivs om offentlighet i myndigheternas verksamhet kan den registeransvarige lämna ut uppgifter som anges i 2 § till Arbetarskyddscentralen för förmedlande av arbetarskyddsinformation och arbetarskyddsmaterial samt för anordnande av arbetarskyddsutbildning.

Arbetarskyddscentralen får använda uppgifter som anges i 2 § i sin egen verksamhet för ovannämnda ändamål.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. får den registeransvarige eller, med den registeransvariges bemyndigande, Arbetarskyddscentralen i enlighet med det föreskrivna användningsändamålet lämna ut registeruppgifter till arbetarskyddsmyndigheterna och för beslutsfattande som gäller arbetarskyddet även till andra myndigheter när dessa anholder om uppgifter. Uppgifter får lämnas ut i den utsträckning som de inverkar på det ärende som behandlas. Vidare kan den registeransvarige eller, med den registeransvariges bemyndigande, Arbetarskyddscentralen *för direktmarknadsföring som är förenlig med registrets användningsändamål*, för förmedlande av arbetarskyddsinformation och arbetarskyddsmaterial samt för anordnande av arbetarskyddsutbildning lämna ut registeruppgifter till or-

Gällande lydelse

Om en uppgift om en persons medlemskap i fackförbund har antecknats i registret, får uppgiften eller annan med stöd därav erhållen uppgift ur registret lämnas ut bara till det behöriga fackförbundet för planering och anordnande av arbetarskyddsutbildning, om inte den berörde har gett skriftligt samtycke till att uppgiften lämnas ut för ett annat ändamål.

Om den registrerades rätt att förbjuda att uppgifter som gäller honom eller henne själv lämnas ut för direktmarknadsföring föreskrivs i personuppgiftslagen (523/1999).

Arbetarskyddscentralen har rätt att ta ut en avgift för de uppgifter som den lämnar ut. Ministeriet kan utfärda närmare bestämmelser om uppbörden av avgiften.

5 §

Tillämpning av andra författningar

På personregistret för arbetarskyddet tillämpas förutom denna lag även personuppgiftslagen och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Föreslagen lydelse

ganisationer, föreningar och andra som ordnar arbetarskyddsutbildning.

Om en uppgift om en persons medlemskap i ett fackförbund har antecknats i registret, får uppgiften eller en annan uppgift som har fåtts ur registret med stöd av den lämnas ut bara till det berörda fackförbundet för planering och anordnande av arbetarskyddsutbildning, om inte personen i fråga har gett skriftligt samtycke till att uppgiften lämnas ut för ett annat ändamål.

Bestämmelser om den registrerades rätt att förbjuda att uppgifter som gäller honom eller henne själv lämnas ut för direktmarknadsföring finns i personuppgiftslagen (523/1999).

Arbetarskyddscentralen har rätt att ta ut en avgift för de uppgifter som den lämnar ut. Ministeriet kan utfärda närmare bestämmelser om uttaget av avgiften.

5 §

Andra tillämpliga författningar

Bestämmelser om personregister finns utöver i denna lag, i personuppgiftslagen och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). *Bestämmelser om elektronisk kommunikation finns i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003).*

5 a §

Tillsyn över efterlevnaden av lagen

Arbetarskyddsmyndigheten utövar tillsyn över efterlevnaden av denna lag i enlighet med lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006).

Denna lag träder i kraft den 20 .